

[Landbrugsministeren.]

ekstra Besparelse udover de 63 000 Kr. paa 125 000 Kr. Det blev altsaa op imod et Par Hundrede Tusinde Kroner, der kunde spares, hvis man gik op til den samme Minimumsfragt, som man har haft indtil 1925—26. Alligevel svarede Hedeselskabet mig paa min Skrivelse, at en saadan Forhøjelse vilde ikke faa nogen nævneværdig Betydning. Jeg nævner det, for at enhver kan se, hvem det er, der har bidraget til, at det har trukket i Langdrag.

Samtidig fik jeg Oplysning om, at det Tilskud paa 7/10, der gives, da en stor Del af Mergelen udkøres med Privatbaner, betyder, at Tilskuddet faktisk bliver meget, meget højere til Privatbanerne end til Statsbanerne. Jeg forespurgte derfor Hedeselskabet, om det kunde foretage en Beregning paa det Grundlag, at man vilde give det samme Tilskud i Fragtteltelse til Privatbanerne som til Statsbanerne, og det viste sig, at det blev et Beløb paa ca. 100 000 Kr. Ved at studere Sagens Akter fandt jeg for øvrigt, at i 1926, da jeg sidst var Minister, havde jeg netop paalagt Hedeselskabet at paase, at Privatbanerne saa vidt muligt ikke tog højere Fragter end Statsbanerne. Man vil se, at dette Paalæg ikke er blevet helt nøjagtigt overholdt. I Finansudvalget, hvor jeg havde Forhandling om disse Spørgsmaal, fik jeg saa Tilslutning til, at man foreløbig gik til en Forhøjelse af Minimumsfragten fra 5 til 10 Kr. for Mergel og fra 20 til 30 Kr. for Kalk, hvad der betød en Besparelse paa 63 000 Kr., medens det, at man stillede Privatbanerne lige med Statsbanerne paa den Maade med Hensyn til Tilskuddets Størrelse, betød en Besparelse paa 100 000 Kr.

Tilbage bliver saa, at man skal opfylde alle de Krav om Tilskud til Mergling, der er fremsat, og som Hedeselskabet har givet sin Tilslutning, et Beløb paa saadan noget som 190 000 Kr. Jeg forhandlede med Finansudvalget om, hvorledes man skulde spare dette Beløb, og jeg nævnte for Finansudvalget, at jeg kunde tænke mig, at man fastsatte et Maksimumsbeløb til hver enkelt Mergelmodtager, idet det var blevet mig bekendt ved Undersøgelse af Sagen, at i Virkeligheden er det ikke saa farlig mange Landmænd, der deler disse meget store Beløb. I Fjor blev der givet 700 000 Kr. i Mergeltilskud, og det viser sig, at det kun er 1980 Landmænd, der har faaet Del i disse Penge. Naar man nu erindrer, at der er saadan noget som 207 000 Landmænd her i Landet, og at det altsaa kun er 1 980, der tilsammen har modtaget i Statstilskud disse

700 000 Kr., vil enhver kunne forstaa, at man maa blive noget betænkelig ved en saadan Fordeling af Statens Penge til enkelte Landmænd, ikke alene overfor de andre Skatteydere, men ogsaa overfor de over 200 000 Landmænd, der ingenting faar af dette Statstilskud. Det betyder, at disse 1 980 Landmænd gennemsnitlig har faaet 350 Kr. hver i Statstilskud, hvis man fordeler Beløbet gennemsnitligt. Men ved at undersøge Sagen fik jeg opklaret, at de 89 af dem har faaet omtrent ¼ Million til Deling, det vil sige gennemsnitlig 2 500 Kr. hver; der er dog enkelte af dem, der kommer meget højere op, saa vidt jeg kan se, er en enkelt helt oppe paa 15 000 Kr. i Statstilskud i Fjor. Med Hensyn til Tilskuddet til Kalk stiller det sig knap saa slemt; der er 681 Landmænd, som har faaet 50 000 Kr., og deraf har 29 faaet over 500 Kr. hver. Det vil sige, at hvis man for et Aar vil fastsætte et Maksimumsbeløb af 500 Kr., som en Landmand kan faa i Statstilskud til Mergling af sin Jord, saa vil der være Mulighed for at holde sig indenfor det Beløb, som er bevilget paa Finansloven, med den Forhøjelse, som Finansudvalget har givet sin Tilslutning til.

Jeg er dog blevet noget betænkelig ved at gaa denne Vej, fordi det viser sig, at en Nedskæring overfor de enkelte Landmænd, som der her er Tale om, fortrinsvis vil komme til at ramme et enkelt Selskab, i Haderslev-egnen, og jeg er ikke helt sikker paa, at det er fuldkommen retfærdigt at skære ned paa denne Maade, for, saa vidt jeg kan forstaa, er Selskabets Arbejde lagt an paa den Maade, at de foretager deres Merglingsarbejder i Løbet af 2—3 Aar, og saa er det forbi. Selv om derfor en enkelt af dem kan faa 10 000—15 000 Kr. i Tilskud et Aar, saa bliver det ikke værre for Statskassen end med Hensyn til dem, der faar, lad os sige 500 Kr. aarlig i 20 Aar, og paa den Basis arbejder de vestjydske Merglingsselskaber, saa vidt jeg har forstaaet, at de fortsætter med at mergle hvert eneste Aar med et mindre Kvantum. Hvis man derfor skærer ned i Aar og fastsætter et Maksimumsbeløb af 500 Kr. — hvad jeg i og for sig vilde finde rimeligt i Betragtning af, at andre Landmænd ingenting faar, og overfor Skatteyderne i det hele taget —, saa er jeg bange for, at det vilde blive en for vilkaarlig Nedskæring for dette enkelte Selskab i Forhold til de andre, og jeg har derfor ment det rimeligt ekstraordinært i Aar at foreslaa dette Tilskud paa ca. 200 000 Kr. Til Oplysning for det ærede Medlem, som mener, at det er mig, der har forsinket Sagen, skal jeg sige, at da jeg